

عنوان مقاله:

بررسی مقایسه ای مراحل شکل گیری و پیدایش سازمان های دعوت عباسیان و اسماعیلیه

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 8، شماره 15 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

جعفر شریفی - استادیار گروه معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بهبهان، بهبهان، ایران

خلاصه مقاله:

عباسیان و اسماعیلیه با تکیه بر پیشینه خانوادگی و هاشمی بودن، اهداف سازمانی و نیز زمینه های مساعدی که برایشان به وجود آمد، در اوضاع و احوال تاریخی متفاوت موفق به تشکیل سازمان سری دعوت شدند. آنها به تدریج در نواحی مختلف سرزمین های اسلامی فعالیت کردند و برای گسترش سازمان دعوت خود از داعیان (مبلغان) بهره بردند. با بررسی مقایسه ای این دو سازمان دعوت، قضاوت تاریخی بهتر درباره عملکرد آنان امکان پذیر می شود. پرسش اصلی این مقاله آن است که: دو سازمان دعوت چه وجوه اشتراک و تمایزی در چگونگی شکل گیری و پیدایش سازمانی خود داشته اند؟ عباسیان برای شکل دادن سازمان دعوت، مدعی انتقال تشکیلات دعوت ابوهاشم به خود بوده و اسماعیلیه نیز مدعی امامت منصوص اسماعیل و فرزندش محمد بن اسماعیل، به عنوان امام پس از امام صادق (ع) بودند. کوشش برای رسیدن به اهداف، فشار و اختناق دولت های زمان، فعالیت گروه های رقیب، وجود زمینه های مساعد، لزوم ارتباط با پیروان و جمع آوری منابع مالی از عوامل پیدایش دو سازمان دعوت بوده است.

کلمات کلیدی:

عباسیان، اسماعیلیه، سازمان دعوت، شکل گیری، پیدایش، خلافت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1289440>

